

VINERI • 15 MAI 2015 • ANUL LXV NR. 20

FOAIA românească

100 FOAIA
FONDAT ÎN 1951

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

www.foaia.hu / foaia@foaia.hu

Vizită ministerială la Budapesta
Din nou a pornit ceasul fermecat...
Sfadă urâtă pentru școala din Micherechi

CALENDAR ORTODOX

18 mai, luni, Sf. Mc. Petru, Dionisie și Hristina; Sf. Mc. Teodot și cele 7 Sf. Mc. fecioare
19 mai, marți, Sf. Sfințit Mc. Patrichie; Sf. Mc. Chiriachi; Cuv. Memnon
20 mai, miercuri, Sf. Mc. Talaleu; Cuv. Talasie; Cuv. Marcu Pustnicul (Odovania Praznicului Învierii Domnului)
21 mai, joi, (†) Înălțarea Domnului (Ispasul); Ziua Eroilor; †) Sf. Împărați, întocmai cu Apostolii, Constantin și mama sa Elena
22 mai, vineri, Sf. Mc. Vasilisc și Marcel; Sf. Părinți de la Sinodul al II-lea Ecumenic; Sf. Mc. Sofia, doctorița
23 mai, sâmbătă, Cuv. Mihail Mărt., Ep. Sinadei; Sf. Maria lui Cleopa
24 mai, duminică, Cuv. Simeon; Sf. Mc. Serapion; Sf. Mc. Marciana (Rugăciunea lui Iisus). Duminica a VII-a după Paști (a Sf. Părinți de la Sinodul I Ecumenic)

Curiozități românești

Muzeul ASTRA din Sibiu este al doilea cel mai mare muzeu în aer liber din Europa. Locul în care au fost salvate cele mai frumoase amintiri din copilăria celor care nu mai au nici bunici, nici casa acestora de la țară este Muzeul Civilizației Populare Tradiționale ASTRA, din rezervația naturală Pădurea Dumbrava Sibiului. Acesta se întinde pe o suprafață de 96 hectare, din care expoziția propriu-zisă ocupă 42 de hectare. Muzeul ASTRA nu reprezintă doar o expoziție etnografică în aer liber, ci oferă pachete turistice complete. Vizitatorii pot servi o gamă largă de preparate tradiționale în ambianța rustică a Cărciumii din Bătrâni, a Hanului Tulgheș și a Hanului Veștem.

Muzeul ASTRA, cea mai importantă instituție fondată de Asociațiunea Transilvană pentru Literatura Română și Cultura Poporului Român, a fost inaugurat în 19 august 1905. El s-a născut din dorința românilor ardeleni de a-și defini propria identitate etnoculturală, în conglomeratul etnic al Imperiului Austro-Ungar și pe fondul emancipării culturale a tuturor popoarelor din centrul și sud-estul Europei.

O moară hidraulică cu aducțiune inferioară a fost primul monument adus în Dumbrava Sibiului și îl regăsim și astăzi în sigla muzeului. Cu timpul, colecția a fost dezvoltată, iar muzeul a putut fi deschis publicului în anul 1967. Câțiva ani mai târziu s-a început adăugarea de case țărănești, alături de atelierele meșteșugărești, urmând ca în anul 1989 să fie adăugate monumentele ca: biserica, școala, cărciuma, popicăria etc.

Jula

Ședința anuală a Uniunii Culturale

Prezidiul Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria convoacă ședința anuală a Adunării generale a UCRU pe data de 23 mai, cu începere de la ora 10.30. Pe ordinea de zi vor figura: darea de seamă despre activitatea din anul 2014; dezbateră și aprobarea gospodăririi din anul 2014; dezbateră și aprobarea gospodăririi din anul 2014 a săptămânalului „Foaia românească”; planul de lucru

și proiecte culturale pe anul 2015; aprobarea planului bugetar pentru anul 2015 (decizie asupra folosirii subvenției de 1% din impozitul personal oferit Uniunii).

Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria a fost înființată cu 67 de ani în urmă. Azi este o organizație-umbrelă pentru 19 asociații și comunități românești locale, care s-au afiliat în anii 1990.

E.Ș.

Budapesta

Schimbări la Ambasadă

Consilierul diplomatic, *Răzvan Ciolcă*, de la Ambasadă României la Budapesta, și-a încheiat la sfârșitul lunii aprilie activitatea de diplomat român în Ungaria. Actualmente, responsabil al Ambasadei pentru problemele comunității românești din Ungaria este doamna *Monica Radu*, secretar II, la Ambasadă României de la Budapesta, fost consul al României la Seghedin.

Ziua Europei, sărbătorită la Seghedin

Consulatul General al României la Seghedin, în colaborare cu Centrul de Cultură și Artă al Județului Sălaj și cu Biblioteca Județeană „Gheorghe Șincai” Bihor, organizează vineri, 15 mai, cu ocazia „Zilei Europei”, o manifestare culturală la sediul Consu-

latului din Seghedin (str. Kelemen L. nr. 6). Cu acest prilej, consulul general *Ioan Fodoreanu* și domnul conf. univ. *dr. Gabriel Moisa*, de la Oradea, vor susține scurte alocuțiuni dedicate „Zilei Europei” și „Zilei Declarației Independenței de Stat a României”, iar doamna

Ligia Mirișan, directorul bibliotecii orădene, va prezenta o expoziție de carte. Evenimentul va fi colorat și de un program artistic susținut de ansamblul folcloric „Meseșul” din Zalău. Evenimentul cultural va începe la ora 16.30.

A.C.

Ziua Românilor la Otlaca-Pustă

Asociația Culturală Română „Mihai Părdi” din Otlaca-Pustă, în colaborare cu Autogovernarea Românească din localitate, organizează pe 31 mai, în Duminica Rusaliilor, Ziua Românilor din Otlaca-Pus-

tă. Cu această ocazie, membrii asociației sărbătoresc și zece ani de la înființare. Evenimentul va începe de la ora 10.00, cu participarea la Sfânta Liturghie de la biserica ortodoxă, și la un concert oferit de

Corul „Pro Musica” din Jula. Serbarea va continua cu întâlnirea fiilor satului la Casa de cultură, unde Ansamblul folcloric din Salva, județul Bistrița-Năsăud, va oferi invitaților un program folcloric.

A.B.

Poza săptămânii

Ghiciți, cine este oul de cuc?
(Răspunsul corect îl găsiți în pagina a 11-a)

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Pe copertă: *Mara Stăvaru*, îmbrăcată în port românesc la concursul de povești din Bichișciaba (foto: *Ana Cioca*)

Vizită ministerială în Ungaria

Bogdan Aurescu: Vrem o relație bilaterală „pragmatică, stabilă și eficientă”

Era joi spre seară. 7 mai. Forfotă în Curțile Gojdu din Budapesta. Numai într-o singură clădire lăaturalnică, cea de pe strada Holló numărul 8, s-a așternut liniștea. Liniștea așteptării. Opt reprezentanți ai comunității românești din Ungaria l-au așteptat pe ministrul afacerilor externe al României pentru a le aduce vești bune, după întâlnirea cu oficialitățile ungare. **Bogdan Aurescu a sosit cam îngândurat, cu sentimente mixte, mulțumit doar pe jumătate. Cu toate că experții români și unguri s-au înțeles în multe puncte, Protocolul Comitetului mixt privind minoritățile din cele două țări nu s-a semnat nici de această dată. Semnarea acestuia se târăgă-nează încă din anul 2011. Totuși, ministrul român a venit și cu câteva vești bune...**

Vizita de lucru din ziua de 7 mai 2015 a ministrului de externe Bogdan Aurescu la Budapesta a cuprins ca punct distinct o întâlnire cu câțiva membri ai comunității românești din Ungaria. Această întrevvedere s-a desfășurat într-un loc simbolic pentru toți românii, la Capela ortodoxă română aflată în Curțile Gojdu din Budapesta. La întâlnire au participat conducători ai instituțiilor și organizațiilor reprezentative ale românilor din Ungaria: *PS Siluan*, Episcopul Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria, *pr. Marius Maghiaru*, protopop de Budapesta și președinte al Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria (UCRU), *Margareta Tat*, primarul comunei Micherechi, *dr. Maria Berényi*, director al Institutului de Cercetări al Românilor din Ungaria, *Eva Iova-Șimon*, director al săptămânalului „Foaia românească”, *Tiberiu Boca*, redactor pentru emisiunile în limba română, de radio și televiziune, de la studioul din Seghedin, *pr.*

Zâmbete da, semnătură ba

David Pop, conducătorul Așezământului Monahal Românesc „Sfântul Ioan Botezătorul” din Capela din Budapesta și *Gabriela Elekeș*, președintele Asociației Femeilor Ortodoxe Române din Budapesta.

Spuneți-ne, ce vă doare...

Bogdan Aurescu s-a întâlnit de mai multe ori cu membrii comunității românești din Ungaria, dar acum pentru prima dată în calitate de ministru al

afacerilor externe. Acesta i-a asigurat de întregul sprijin al autorităților de la București pentru păstrarea și promovarea identității lor etnice, lingvistice, culturale și religioase.

„În calitate de fost co-președinte al Comitetului de specialitate româno-ungar de colaborare în problemele minorităților naționale știu cât de important este să menținem un dialog permanent cu autoritățile române.

(Continuare în pag. a 9-a)

Ministrul Bogdan Aurescu a promis sprijin pentru românii din Ungaria sub portretul lui Emanuil Gojdu, în Capela ortodoxă din Budapesta

EDITORIAL

De ce este Micherechiul unic în țară?

Nu vă speriați, nu o să scriu despre minunatele dansuri populare românești sau despre sutele de hectare de sere cu legume, dar nici că Micherechiul ar fi buricul pământului. De câteva luni, acest sat românesc din Ungaria, lipit de granița cu România, s-a remarcat pe plan național cu un alt lucru interesant: este singura localitate cu populație românească, care are un Consiliu Local Românesc. Ce înseamnă asta? La Micherechi, consiliul local al deputaților, care în Ungaria se numește autoguvernare (önkormányzat), s-a transformat în Consiliu Local Românesc, deoarece toți deputații, fără excepție, inclusiv primarul, sunt români, au candidat la alegeri ca români, în numele unei organizații românești. Dar numai asta nu ar fi fost suficient, deoarece condiția cerută de lege a fost dublă: nu doar consilierii trebuie să fie români, dar și minimum jumătate din populația cu drept de vot a comunei. Deoarece Micherechiul a întrunit toate aceste condiții obligatorii, acum are un Consiliu Local Românesc, unicul în Ungaria.

Acest tip de „autoguvernare transformată în autoguvernare de naționalitate pe localitate” a fost reintrodus în ultima variantă a Legii Naționalităților din 2011, scoasă pe vremea guvernării socialiste și readusă de guvernul Fidesz. Micherechenii au reacționat prompt la aceste noutăți: deoarece și rezultatele recensământului au arătat că sunt localitatea cu cei mai mulți români în Ungaria (1637 persoane), la înregistrările pentru alegerile locale din anul trecut s-au înscris pe listele românești mult peste jumătatea localnicilor, iar din cei 1808 de cetățeni cu drept de vot 76% au sprijinit fosta/actuala conducere. Noul Consiliu Local Românesc, unic în felul lui în Ungaria, are acum, pe tot dreptul, și pretenții față de statul maghiar: vrea să preia în administrare proprie școala generală, pentru a fi gazdă bună și pentru a întări elementul românesc în această instituție. Așa spun ei. Însă, dintr-odată, școala a devenit ca o fată mare, are mai mulți pețitori. Ministrul Resurselor Umane este cel care are dreptul de a decide, până la sfârșitul lunii mai, cine va fi o gazdă mai bună a școlii: Consiliul Local Românesc din Micherechi sau Autoguvernarea pe Țară a Românilor din Ungaria. Până atunci se duc lupte aprigi pentru dreptul la administrare.

Cazul Micherechiului este unic la români, dar este extrem de rar întâlnit și la alte naționalități. În afară de români, numai la nemți mai există o singură localitate care are „autoguvernare transformată”, aceasta fiind în sătulețul Rátka, din nordul Ungariei, nu departe de Mișcolț. Un sat mai mic decât Micherechiul, cu doar 952 de locuitori, din care peste jumătate s-au înscris la alegeri în registrul german, astfel că și-au putut și ei constitui Consiliul Local German. Ambele „autoguvernări transformate” încearcă să-și exercite drepturile asigurate prin Legea pentru Naționalități, însă se lovesc de greutăți neprevăzute: legislatorii au uitat să armonizeze și celelalte legi în așa fel, ca aceste consilii locale ale naționalităților să aibă toate acele drepturi pe care le au consiliile locale ungurești. O vorbă înțeleaptă spune că atâtea drepturi ai, pentru câte te lupti. În această luptă s-au avântat acum consilierii din Micherechi, care sunt conștienți că ei vor fi cei mai buni administratori ai școlii din satul lor.

Cazul Micherechiului ar putea fi folosit nu doar pentru binele comunității locale, ci al întregii comunități românești din Ungaria, acest sat fiind (re)cunoscut ca o pepinieră a intelectualității românești din țară. De ce nu se bucură AȚRU de asta? Pentru că uită, iar și iar, că politica minoritară nu se face cu pumnul, ci cu mîntea. Iar școala nu este o jucărie, ci garantul viitorului nostru.

Eva Șimon

Întâlnire de lucru între Permanențele Consiliilor Eparhiale ale Episcopilor Oradiei și Julei

Marti, 28 aprilie, la Mănăstirea „Sfânta Cruce” din Oradea, a avut loc o întâlnire de lucru între Preasfințitul Părinte Sofronie, Episcopul Oradiei și Chiriarhul locului, Preasfințitul Părinte Siluan, Episcopul Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria, și Permanențele Consiliilor Eparhiale ale celor două Episcopii. Reuniunea a avut loc la inițiativa Preasfințitului Părinte Episcop Sofronie al Oradiei și a avut ca scop analizarea posibilităților de ducere la îndeplinire a uneia dintre hotărârile recente ale Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, de înțajutorare și sprijinire de către Eparhiile Patriarhiei Române, în special situate în apropiere de hotarele României, pentru Eparhiile Ortodoxe Române care funcționează dincolo de granițe, între care se numără și Episcopia românească cu sediul la Jula, informează

Biroul EORU. Cu prilejul acestei întâlniri, s-a constatat că unele probleme misionar-pastorale, cum ar fi de pildă problema cântăreților de la strănă, sunt probleme arzătoare și comune celor două Eparhii, chiar dacă ele își desfășoară activitatea în interiorul granițelor, sau dincolo de hotarele țării și ele vor fi mai dificil de rezolvat, dar se vor căuta soluții corespunzătoare, iar altele, cum este misiunea în rândul Asociației „Oastei Domnului” din Micherechi, sau lucrarea concretă și înfrățirea între unele parohii ale celor două Eparhii, aflate la distanțe relativ mici, vor putea constitui cheia de rezolvare a multor probleme și vor putea contribui, de asemenea, la o mai bună cunoaștere reciprocă și la întărirea identității românești și ortodoxe a românilor care trăiesc dincolo de granițe. De asemenea, un

sprijin concret va putea fi oferit și în ceea ce privește misiunea în rândul copiilor și tinerilor, care reprezintă viitorul oricărei comunități. Slujirile liturgice, care au avut loc și până în prezent și la care vor mai participa cei doi ierarhi, împreună cu alți clerici din cele două Eparhii, cu prilejul unor hramuri, sfințiri de biserici, sau alte evenimente, au constituit un element important, care exprimă comuniunea liturgică și bunele relații de frățietate între clericii și credincioșii români care trăiesc de cele două părți ale graniței. Întâlnirea de lucru între Permanențele celor două Eparhii, sub conducerea Întâistătorilor lor, a dorit să ofere cadrul instituțional necesar ca această colaborare să poată fi inițiată, urmând ca pe viitor să aibă loc și întâlniri concrete, între Parohiile direct interesate, dar și întâlniri la un nivel mai înalt.

Conferință la Oficiul Ombudsmanului din Budapesta

Miercuri, 6 mai, la sediul din Budapesta al Oficiului Avocatului Poporului („Oficiul pentru Protecția Drepturilor Fundamentale” – „Alapvető Jogok Biztosának Hivatala”) și sub egida acestei instituții, a avut loc o conferință despre drepturile culturale ale minorităților naționale din Ungaria și rolul Bisericilor și al cultelor în cadrul comunităților pe care le deservește și în relațiile lor cu statul. La întâlnire au fost invitați să participe și reprezentanți ai Bisericilor și conducători de culte, între aceștia numărându-se și Preasfințitul Părinte Siluan, Episcopul Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria. La întâlnire au luat parte, de asemenea, *Soltész Miklós*, Secretar de Stat pentru Culte și Naționalități, ombudsmanul *Székely László*, *Szalayné Sándor Erzsébet*, adjuncta ombudsmanului pentru drepturile naționalităților, etc.

Conferința a cuprins o prezentare a rolului Bisericilor și cultelor în cadrul etniilor de care aparțin și în viața oamenilor, precum și importanța misiunii pe care o desfășoară fiecare în parte și a bunelor relații dintre ele.

Cea de-a doua parte a conferinței a cuprins o masă rotundă, la care a fost abordată o problemă mai delicată, dar care este considerată foarte importantă și de către Oficiul Avocatului Poporului și anume pastorația în rândul romilor și, mai ales, în contextul în care în ultimii ani au sporit mult convertirile romilor, fie în cadrul unor Biserici istorice, fie la unele culte mai mici. În concluzia acestei întâlniri, doamna Szalayné Sándor Erzsébet a subliniat faptul că din punctul de vedere al organizatorilor conferința a constituit un început de dialog între cultele participante, dar și o inițiativă reușită, prin care s-a arătat și reprezentanților din partea Statului cât de important este rolul pe care îl joacă Bisericele în viața societății maghiare de azi, iar întâlnirile de acest gen ar trebui continuate, informează Biroul de Presă al Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria.

Sfaturile unei bunici către nepotul său

Sfaturile unei bunici către nepotul său care pleacă să studieze într-un oraș mare:

– Dumnezeu să-ți ajute, dragul bunicii, să-ți poți închide ușile, zise ea la despărțire.

– Care uși, bunico, doar n-o să mă fac portar, acum când am ajuns student?

Și bunica îl lămuri cu înțelepciune:

– Pe unde vei merge, bagă de seamă, să-ți închizi mai întâi ușile urechilor tale. Să le închizi față de toate șoaptele și ispitele satanei. Să-ți închizi apoi ușile ochilor tăi. Să nu privești imagini păcătoase și să nu citești cărți pline de otravă. Să nu te duci nicăieri unde inima ta se poate otrăvi cu priveliștea ochilor. Să-ți închizi apoi ușa gurii tale, ascultând de sfatul psalmistului: pune, Doamne, pază gurii mele și ușa de îngrădire împrejurul buzelor mele. Gândește-te neîncetat la cuvintele Mântuitorului Care ne spune că pentru orice cuvânt ne folositor omul va da seama în ziua judecății. Și mai presus de toate să-ți închizi ușa inimii tale față de toate ispitele cele rele. Să o lași deschisă numai pentru Dumnezeu.

Sfadă urâtă pentru școala din Micherechi

Școala generală și grădinița din Micherechi sunt instituțiile luate acum în vizor de Autoguvernarea pe Țară a Românilor din Ungaria (AȚRU), care vrea să preia administrarea acestora. Până acum câteva săptămâni s-a părut că cele două organizații (Alianța pentru Românii din Ungaria și Asociația Românilor din Micherechi), ai căror deputați alcătuiesc Adunarea generală a AȚRU, s-au înțeles între ele pe această chestiune, pe care micherechenii au pus mare preț, mai ales în timpul alegerilor din toamna anului trecut. Atunci 75% din micherecheni au votat programul fostei și actualei conduceri ai satului, în centrul căruia stă tocmai preluarea și administrarea de către autoguvernarea locală a instituțiilor de învățământ. Consiliul Local din Micherechi s-a transformat în Consiliu Local de Naționalitate Română, singurul la românii din Ungaria de acest gen, ceea ce înseamnă că conducerea satului este și autoguvernare românească, care, conform noii Legi a naționalităților din 2011, are dreptul deplin de a prelua și conduce instituții de naționalitate.

La ședința AȚRU din 24 aprilie, consilierii din partea Alianței au respins inițiativa Consiliului Local Român din Micherechi de a prelua administrarea școlii generale și au convocat pentru data de 6 mai o ședință extraordinară, prilej cu care, singurul subiect pe ordinea de zi a fost preluarea administrării școlii generale și grădiniței din Micherechi de către AȚRU.

La ședința din 6 mai, din 13 consilieri au fost prezenți doar 11, șapte din partea Alianței și 4 din partea Asociației Românilor din Micherechi. Deputații Asociației din Micherechi au venit pe rând cu întrebări colegilor de la Alianță, în legătură cu intenția acestora de a prelua instituția de învățământ.

S-au interesat de cadrul legal în care s-a desfășurat strângerea semnăturilor de la localnici pentru preluarea școlii, lucru contestat de deputații Asociației micherechene, care au reproșat conducerii AȚRU că nu au făcut nici o pregătire pentru preluarea instituției, nu au stat de vorbă cu profesorii, cu părinții, nu este clar cum și de unde s-au adunat acele 200 de semnături de care AȚRU a făcut rost, și că au argumente neconvingătoare. În același timp, Consiliul Local din Micherechi se luptă de ani de zile pentru această instituție ca ea să funcționeze cât mai bine, având și un plan concret în cazul preluării.

La întrebările deputatei *Margareta Tat*, primarul localității Micherechi, nu s-a dat nici un răspuns concret, s-a spus că în legătură cu semnăturile s-a promis ca acestea să se țină în anonim, iar despre modul și proveniența lor președintele AȚRU nu a știut să dea socoteală. S-a argumentat doar că școlile preluate până acum se descurcă bine și au bani suficienți, sunt ca o familie. Doamna Tat a citat apoi dintr-un proces verbal al Comisiei Naționalităților din Parlament, unde scrie că purtătorul de cuvânt al românilor, Traian Kreszta s-ar fi plâns că AȚRU are un minus de mai multe milioane de forinți.

Nu a existat nici o șansă de înțelegere între deputații celor două părți, ședința a fost una fierbinte cu jigniri și sfadă ca la piață. După ce trei deputați ai Asociației din Micherechi, *dr. Ioan Ciotea*, *Margareta Tat* și *Bertold Netea* au părăsit sala, cei 7 deputați de la Alianță rămași au votat pentru inițierea preluării școlii de către AȚRU, ajutați cu un vot de către doamna *Maria Sarca Zombai* din Chitighaz. Acesta se pare că, pe moment, a uitat că a ajuns deputat AȚRU cu lista Asociației Românești din Micherechi.

„De ce credeți că locuitorii vă vor

pe dumneavoastră, din moment ce noi am fost cei aleși de ei direct cu 75% din voturi?”, a pus întrebarea retorică *Margareta Tat*, înainte de a părăsi sala.

Deputatul *Bertold Netea*, vice-primar al Micherechiului, a ieșit de la ședință foarte supărat: „Locuitorii Micherechiului au luat o decizie clară la alegeri, ca autoguvernarea locală transformată în Consiliu Local Românesc să preia școala din Micherechi, lucru nerespectat acum de către AȚRU. Ar trebui să fie o mândrie pentru AȚRU ca să colaboreze cu cel mai mare Consiliu Local Românesc, însă se întâmplă că ne-am trezit din nou trădați. Aici totul se mușamalizează, nu pun pe masă nimic concret, dacă îi întrebi de buget sau de alte lucruri concrete se supără. După asemenea situații, cum să le predai școala? Noi ne vom lupta pentru școală până la capăt, nu o să le-o lăsăm lor. Vom discuta pe viitor și cu ceilalți deputați dacă mai putem lucra cu ei în continuare sau nu. În primul rând, aș dori să văd pe masă demisia deputatei *Maria Sarca Zombai*, care astăzi prin votul său i-a trădat pe cei peste 600 de micherecheni care au votat cu ea să ajungă deputat AȚRU. Probabil nu și-o va da, însă o explicație ar putea avea totuși ca să știm ce a îndemnat-o să ne trădeze atât de rușinos. Sigur o să luăm în scurt timp o decizie în privința AȚRU. Nu știu dacă demisia noastră din acest for ar ajuta comunitatea... Actualmente sunt de părere că nu se poate lucra cu acești oameni și nici nu merită. Eu, ca un tânăr român, am crezut că o să putem să facem lucruri bune împreună, pentru tinerii români, pentru comunitate, dar aici nu se poate. Dacă vom continua așa, mi-e frică să nu ne adâncim și noi în mocirla în care ei se află”, a spus cu supărare *Bertold Netea*.

A.B.

Pe scurt...

SEGHEdin

La Catedra de Limba și Literatură Română a Facultății Pedagogice „Juhász Gyula” din Seghedin s-a desfășurat joi, 7 mai, o întâlnire intitulată „În jurul mesei rotunde”. Evenimentul a oferit participanților în tema „Limba română în școlile din medii plurilingve” un schimb de idei și experiențe cu oaspeți de la Facultatea de Litere a Universității Dunărea de Jos din Galați: *dr. Gina Necula*, *dr. Ionel* și *Rodica Apostolatu*. Profesorii din România s-au aflat în cursul săptămânii trecute la Seghedin, în cadrul Programului ERASMUS+.

OTLACA-PUSTĂ

Cu ocazia sărbătorii hramului bisericii ortodoxe române din Otlaca-Pustă „Înălțarea Domnului”, Sfânta Liturghie Arhierescă va fi oficiată de PS Episcop *Siluan* și un sobor de preoți. Sărbătoarea va avea loc duminică, 17 mai, cu începere de la ora 10.00. Programul liturgic va fi urmat de o agapă și de vizitarea Centrului pentru familii și tineret de la Otlaca.

JULA

În acest sfârșit de săptămână, pe 17 mai, va avea loc primul concurs de pescuit *Jula-Arad*, pe apele canalului *Poklás* din *Jula*. Concursul se va desfășura pe echipe formate din câte opt persoane. Programul va începe la ora 9.00. Organizatorul concursului, Uniunea Asociațiilor de pescari din regiunea *Crișurilor* oferă condiții ideale pentru un concurs amical: programe sportive, drumeții prin pădure, masă, șamd.

CHITIGHAZ

Biserica Baptistă din Chitighaz a rămas de câteva zile fără pastor. *Borzási Csaba*, pastorul care a slujit biserica până recent a plecat să facă misiune pe alte meleaguri. Conducătorul bisericii chitighazene, *Máté Ferenc*, originar din Transilvania, ne-a informat că duminică, 17 mai, la biserica baptistă îl vor avea ca oaspete pe pastorul *Lovász András*, de la Budapesta, iar în cazul că acesta va fi acceptat de credincioși va rămâne să slujească această comunitate.

Cei 8 au votat pentru preluarea școlii din Micherechi după ce deputații ARM (Asociația Românilor din Micherechi) au părăsit sala

Tabără de religie în România pentru copiii de la școala generală din Micherechi

Sub genericul „Muguri de lumină”, în perioada 24–26 aprilie, s-a desfășurat cea de a III-a ediție a Taberei de religie pentru copiii de la școala generală românească din localitatea Micherechi. Ediția din acest an a avut loc la Mănăstirea Feredeul și la parohia Covăsânț, din Arhiepiscopia Aradului. La tabără au participat elevi din clasele II–VIII, care fac săptămânal ore de religie cu părintele Visarion Tuderici. Copiii au fost însoțiți, pe durata întregii tabere, de Preasfințitul Părinte Episcop Siluan, de la Jula, de pr. Visarion, profesorul de religie și de doamna Ana Sárközi, directoarea școlii din Micherechi, dar și de alți credincioși din Micherechi, care au purtat grijă de ei.

În prima zi a Taberei, copiii și însoțitorii lor au fost întâmpinați la Așezământul din vale al Mănăstirii Feredeul, de către Părintele Stareț Ilarion Tăucean, care le-a prezentat biserica și anexele așezământului, după care au fost poștiți la masa de prânz. În partea a doua a zilei, copiii au urcat la vatra veche a Mănăstirii Feredeul. Împreună cu alți credincioși care ajută această mănăstire, grupul copiilor din Micherechi au făcut drumeții pe potecile din apropierea mănăstirii, urmând și drumul Crucii,

care se face aici la sărbătoarea Înălțării Sfintei Cruci, apoi s-au jucat și au învățat diferite cântări pascale și tropare închinare Maicii Domnului, pentru a le cânta la slujba de duminică, la vremea pricsenei. În cea de-a doua zi, copiii și-au desfășurat activitățile în Tabăra ortodoxă de conservare a tradițiilor populare românești, de la Parohia Covăsânț. Ultima zi a taberei de religie a fost dedicată participării la Sfânta Liturghie de duminică. Copiii participanți au împărtășit revistei „Foaia românească” experiențele trăite la tabăra de religie.

*

„În tabăra de religie de anul acesta am petrecut trei zile frumoase în România, la mănăstire. Ajunși

acolo la Mănăstirea Feredeul am fost întâmpinați de un preot, care ne-a spus multe lucruri interesante despre mănăstire. Am avut ocazia să facem și drumeții, ne-am jucat, iar la biserică ne-am rugat. Am avut un program mai deosebit decât la alte tabere pentru copii, am fost și liberi să ne jucăm, am făcut foc de tabără seara și am prăjit mici, însă la biserică a trebuit să fim cuminți. Ne-am rugat, am participat la sfintele slujbe și ne-am pregătit cu cântece pentru Liturghie. Am învățat foarte multe lucruri bune. Am vizitat mai multe obiective, am făcut și o excursie la Covăsânț, totul a fost foarte plăcut. Mulțumim organizatorilor pentru aceste zile minunate.” (Denisa Boldog)

*

„Pe data de 24 aprilie, noi, copiii care participăm la orele de religie ortodoxă de la școala generală din Micherechi, împreună cu

pr. Visarion și cu Preasfințitul Părinte Episcop Siluan am mers în tabăra de religie. Dimineața la ora 9.00 am pornit din Ungaria și la ora 12.00 am ajuns la mănăstire, în România. Am fost cazați la Schitul Feredeul, după ce am vizitat mănăstirea cu același nume, situată în comuna Șiria, județul Arad. Mănăstirea Feredeul este așezată pe un deal, la altitudinea de 427 m și este înconjurată de o pădure foarte deasă. Lăcașul de cult a fost ridicat în imediata apropiere a izvorului care a dat și numele mănăstirii, cu referire la existența unui feredeul renumit din zona Munții Zărandului până în podgoria Aradului. Ne-a plăcut foarte mult aici, am făcut drumeții, am urcat Drumul Crucii, am avut multe activități interesante. Am confecționat icoane, am învățat cântece și rugăciuni cu părintele Visarion, am luat parte la slujbele de la mănăstire. Am citit rugă-

ciunile dimineții în biserică și am participat la Sfânta Liturghie, la care au venit și foarte mulți credincioși din zonă. Am făcut și o excursie la Covăsânț, unde am învățat dansuri populare și am avut și activități frumoase. A fost extraordinar de frumos și ne-am simțit foarte bine.” (Daniel Ruja, Szabolcs Roșu și Vasile Martin)

*

„Mănăstirea Sfântul Gheorghe – Feredeul, un lăcaș de închinare cu un trecut îndelungat, având în vedere peste 200 de ani de atestare și se află în apropierea comunei Șiria, locul de baștină al scriitorului Ioan Slavici, și la o distanță de doar câțiva kilometri de Arad. După anul 1989, în apropierea vechiului schit, care se află în mijlocul pădurii, s-a construit la poale un metoc, care a fost ridicat, cu timpul, la rangul de mănăstire. Aici, la Feredeul din Vale, credincioșii vin și participă la slujbele care se desfășoară conform pravilei călugărești, iar cei care doresc liniște și reculegere urcă la Feredeul din Deal, unde se roagă în biserica de aici și se curăță cu apa făcătoare de minuni a izvorului care a dat și denumirea lăcașului monahal. Aceste lucruri minunate le-am aflat despre mănăstire de la părintele stareț de la Mănăstirea Feredeul, care ne-a întâmpinat la sosirea noastră acolo. A fost o experiență foarte frumoasă să participăm la activitățile și slujbele călugărilor de la mănăstire.

(Continuare în pag. a 9-a)

Alături de cadre didactice, la eveniment a onorat cu prezența Florin Vasiloni, consul general al României la Iula, care a avut un mesaj de încurajare pentru toți profesorii ca să-i învețe pe copii în limba română pentru că astfel se va menține identitatea culturală, etnică și lingvistică a românilor din Ungaria. Domnul consul a adus un gând de pioasă amintire pentru Gheorghe Gros, cel care a condus Autogovernarea Românească din Bichișciaba timp de două decenii. După cuvântul de deschidere, rostit de Tiberiu Juhasz, președintele Autogovernării Românești din Bichișciaba, s-a dat startul la concurs. Copiii au fost împărțiți în patru categorii, la fiecare categorie fiind un juriu compus din trei membri, profesori de la școlile din Ungaria în care se predă limba română. Președinta juriului a fost doamna Lulia Olteanu, directoarea școlii din Bătania. Cei peste o sută de copii participanți au venit aproape de la toate școlile din Ungaria în care se învață limba română.

Doamna Georgia Manuela Traciuc, vicepreședinta Autogovernării Românești din Ciaba trăiește în Ungaria din anul 1994. Este profesoară de limba engleză la Liceul „Kemény Gábor” din Bichișciaba. Fiind de atâția ani în Bichișciaba și

Din nou a pornit ceasul fermecat...

Concurs de povestire la Bichișciaba, ediția a XXII-a

Peste o sută de școlari de la mai multe școli generale românești din Ungaria au fost răsplătiți cu diplome și calitative pentru talentul lor. Toate acestea se datorează Autogovernării Românești din Bichișciaba, care a organizat vineri, 8 mai, o nouă ediție a concursului de povestire, în care au făcut să aibă loc minunatele povești în viața copiilor. Din nou a pornit ceasul fermecat, în care granițele timpului au dispărut.

văzând în același timp un tot mai mare interes pentru învățarea limbii române și-a depus candidatura la alegerile din toamna anului trecut și a fost aleasă în funcția de vicepreședintă a autogovernării.

– Este primul an când ați preluat organizarea concursului de povestire din cauza trecerii la cele veșnice a domnului Gheorghe Gros. Dânsul a fost cel care a inițiat, iar Dumneavoastră continuați

tradiția organizării. Care au fost principiile pe baza cărora ați început organizarea concursului?

– Aveți perfectă dreptate, domnul Gheorghe Gros, pentru care am avut și am, deși nu mai este printre noi, un mare respect, a fost cel care nu numai că a inițiat acest concurs, dar m-a rugat și pe mine câteodată să fiu în juriul concursului. În privința organizării însă, am întâmpinat greutăți

din partea mea, numai din lipsa de experiență și de comunicare. Dar având experiența de anul acesta, sper că de la anul totul să se desfășoare absolut fără nici o problemă.

– Dacă luăm în considerare statisticile, putem constata că numărul participanților la concursul național crește pe an ce trece. Câți copii au venit în acest an să spună povești la Bichișciaba?

– Mă bucură faptul că acum sunt mai mulți copii cu aprox. 30 decât în anii trecuți. Interesul pentru învățarea limbii române este tot mai mare. Adevărul este că omul în sine este atâția oameni câte limbi străine vorbește. Cu cât mai multe limbi străine vorbește cu atât mai multă cultură are și cu atât mai mult îi este deschisă mintea și gândirea.

– Cum s-a desfășurat concursul de azi?

– După părerea mea, concursul a mers bine. Ceea ce mi-a plăcut în mod deosebit a fost participarea copiilor cu suflet și cu emoție la prezentarea poveștilor alese. Sigur că nu i-am văzut pe toți, dar m-am dus în fiecare sală, ca să-i ascult cum spun poveștile. La desfășurarea zilei, am pornit de la ideea ca toate juriile să aibă același număr de copii. Din cauza aceasta, am încercat să combin și numărul de săli, pentru că sunt numai patru săli, să mă gândesc și la numărul mare de copii, care iau parte la acest eveniment și să fie adunați la un loc toți copiii dintr-o anumită grupă. În două săli de povestire au existat trei categorii adunate la un loc, deoarece au venit foarte puțini copii de la școlile unde limba română se învață ca obiect de studiu, ne-a informat Manuela Traciuc, organizatoarea concursului.

(Continuare în pag. a 12-a)

Subiectele bacalaureatului mediu și superior la română: turism, internet, Rebreanu, Blaga

Luni, 11 mai, 41 de elevi ai Liceului „Nicolae Bălcescu” din Iula au dat examen de bacalaureat în scris la limba și literatura română, la nivel mediu. Un singur absolvent a dat examen superior.

La examenul de nivel mediu, absolvenții au trebuit să dea dovadă de următoarele: 1. Primul subiect a fost interpretarea unui text, mai precis a unui articol despre turismul la români; 2. În cea de-a doua parte a examenului, elevii au avut de ales dintre 3 subiecte: a.) Eseu de tip argumentativ despre „Predarea limbilor străine pentru copiii mici”; b.) Analiza unei opere literare – „Pădurea spânzuraților” de Liviu Re-

breanu; c.) Analiză comparată a două fragmente din poeziile „O seară la Lido” de V. Alecsandri și „Noapte de decembrie” de Al. Macedonski. Elevii au avut de comparat procedeele artistice specifice romanticismului și simbolismului pe baza fragmentelor.

La bacalaureatul superior, care durează tot 240 de minute ca și cel mediu, singurul elev care a ales acest tip de examen, a trebuit să răspundă, în prima parte, la 14 întrebări referitoare la poezia „Gorunul” de Lucian Blaga. În a doua parte, elevul a trebuit să analizeze un fragment din „Bacalaureat” de I.L. Caragiale, să scrie un eseu despre unele fenomene contemporane pe

tema „Ghid școlar pentru utilizarea internetului de copii” și să întocmească o scrisoare către Rectoratul Institutului Politehnic din București pentru a cere un

loc la căminul de studenți. Remarcăm că o curiozitate că până când la români 41 de elevi au dat examen de nivel mediu și doar un singur elev la nivel superi-

or, la celelalte naționalități acest raport este altfel: croați – 7 mediu și 46 superior, nemți – 122 mediu și 203 superior, slovaci – 10 mediu și 19 superior.

E.Ș.

Subvenții pentru organizațiile românilor din Ungaria pe anul 2015

Ministerul Resurselor Umane de la Budapesta a publicat, pe site-ul www.emet.gov.hu, rezultatele concursurilor înaintate pentru finanțarea organizațiilor civile de naționalitate din Ungaria, pentru întărirea identității limbii, tradițiilor și culturii naționalităților. Astfel din fondurile alocate de stat pentru organizațiile civile ale celor 13 naționalități din Ungaria, românii vor beneficia de sumele care urmează în tabelul de mai jos. Finanțarea proiectelor românești s-a făcut pe mai multe categorii: – sprijinirea organizațiilor civile (suma totală: 4.375.000 forinți); – proiecte culturale, educative și religioase (13.328.000 forinți); – tabere pentru copii și tineret (3.772.000 forinți) – pentru perfecționarea cadrelor didactice în țara-mamă anul acesta nu au fost cerute fonduri.

Organizații civile sprijinite

– Fundația Culturală Română din Ungaria pentru un teatru profesionist de la Szekszárd – 145.000 Ft (cheltuieli de funcționare)
– Asociația Culturală a Românilor din Chitighaz – 430.000 Ft (cheltuieli de funcționare)
– Clubul pensionarilor „Márki Sándor” din Chitighaz – 420.000 Ft (cheltuieli de funcționare)
– Asociația pentru Tradițiile și Viitorul românilor din Medgyesegyháza – 200.000 Ft (pentru scopuri eficiente)
– Comunitatea Cercetătorilor și Creatorilor români din Ungaria – 440.000 Ft (cheltuieli de funcționare)
– Asociația Culturală Română „Mihai Pardi” din Otlaca-Pustă – 100.000 Ft (cheltuieli de funcționare)
– Clubul Pensionarilor Români din Julia – 200.000 Ft (cheltuieli de funcționare)
– Asociația de dansuri a păstrătorilor de tradiții din Aletea – 340.000 Ft (cheltuieli de funcționare)
– Asociația pentru Românii din Aletea – 100.000 Ft (cheltuieli de funcționare)
– Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria – 2.000.000 Ft (cheltuieli de funcționare)

Proiecte culturale, educative și religioase

– Asociația credincioșilor parohiei „Sfânta Parascheva” din Julia – 180.000 Ft (Hramul bisericii)
– Autogovernarea românească din Bedeu – 300.000 Ft (Sărbătoarea a

90 de ani de la înființarea școlii românești din Bedeu)

– Autogovernarea Românească din Săcal – 100.000 Ft (Hramul bisericii de Sfânta Maria)
– Centrul de Documentare și Informare al ATRU – 290.000 Ft (Festivalul gastronomic, ediția a XI-a)
– Autogovernarea Românească din Șercad – 100.000 Ft (Seară tradițională de Crăciun)
– Autogovernarea Românească din Leucușhaz – 120.000 Ft (Vizitarea valorilor și tezaurului cultural de pe plaiuri maramureșene)
– Autogovernarea Românească din Crâstor – 120.000 Ft (Sfințirea capelei din Crâstor)
– Episcopia Ortodoxă Română din Ungaria – 180.000 Ft (Sărbătoarea hramului Catedralei Episcopale din Julia)
– Episcopia Ortodoxă Română din Ungaria – 160.000 Ft (Sărbătoare cultural religioasă la Julia)
– Episcopia Ortodoxă Română din Ungaria – 100.000 Ft (Sărbătoarea hramului la biserica din Otlaca-Pustă)
– Episcopia Ortodoxă Română din Ungaria – 100.000 Ft (Editarea Buletinului Episcopiei)
– Școala și grădinița românească „Lucian Magdu” din Bătană – 290.000 Ft (Concursul național „Vocea de aur”)
– Autogovernarea Românească din Chitighaz – 260.000 Ft (Ziua culturală a românilor din Chitighaz)
– Asociația Culturală Română „Mihai Pardi” din Otlaca-Pustă – 200.000 Ft (Concert coral de Rusalii, cu ocazia împlinirii a 10 ani de la înființarea asociației)

– Clubul pensionarilor „Márki Sándor” din Chitighaz – 140.000 Ft (Întâlnirea tradițională a românilor din jurul graniței)
– Autogovernarea Românească din Pocei – 470.000 Ft (Întâlnirea româno-maghiară a grăitorilor de nuntă la Pocei)
– Biserica Baptistă din Ungaria, Budapesta – 140.000 Ft (Misiune la biserici baptiste din România)
– Autogovernarea pe Țară a Românilor din Ungaria (ATR) – 300.000 Ft (Ziua culturală a românilor din Ungaria)
– Școala și grădinița bilingvă din Micherechi – 140.000 Ft. – Săptămâna limbii române
– Autogovernarea pe Țară a Românilor din Ungaria (ATR) – 250.000 Ft (Festivalul „Perinița”, ediția a XXIII-a)
– Autogovernarea pe Țară a Românilor din Ungaria (ATR) – 200.000 Ft (Festivalul național de limbă și tradiție românească pentru elevi)
– Autogovernarea Românească din Julia – 100.000 Ft (Vizită de studiu în România)
– Autogovernarea Românească din Csanádpalota – 180.000 Ft (Tradiții pentru unitatea românilor)
– Asociația pentru Românii din Aletea – 100.000 Ft (Participare la Festivalul Păradicilor de la Macea)

– Fundația „Pentru Musica” a corului românesc din Julia – 100.000 Ft (Participare la Festivalul coral religios din Lugoj, România)
– Fundația „Lucian Magdu” din Bătană – 140.000 Ft (Concurs de poezie „Lucian Magdu”)
– Autogovernarea Românilor din Bătană – 140.000 Ft (Pelerinaj la Mănăstirea Prislop)
– Școala și grădinița românească din Chitighaz – 290.000 Ft (Editarea volumului „Istoria de 225 de ani a Școlii românești din Chitighaz”)
– Autogovernarea Românească din Apateu – 100.000 Ft (Întâlnirea românilor din Apateu)
– Clubul pensionarilor români din Julia – 100.000 Ft (Zilele pensionarilor români)
– Autogovernarea Românească din Százhalombatta – 224.000 Ft (Bal românesc)
– Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria – 160.000 Ft („Calendarul românesc 2016”)
– Autogovernarea Românească Locală din Micherechi – 230.000 Ft (Festival de Colinde)
– Autogovernarea Românească din Macău – 100.000 Ft (Seară românească de colinde)
– Autogovernarea Românească din Mezökovács háza – 180.000 Ft (Întâlni-

rea culturală a românilor)

– Liceul, școala generală și căminul de elevi „Nicolae Bălcescu” din Julia – 280.000 Ft („Zilele Bălcescu” la aniversarea a 65 de ani de liceu românesc)
– Autogovernarea Românească din Szentendre – 100.000 Ft (Concert de Colinde la Szentendre)

Tabere pentru copii și tineret

– Asociația Culturală Română din Chitighaz – 300.000 Ft (Tabără de dansuri și etnografie)
– Autogovernarea Românească din Medgyesegyháza – 300.000 Ft (Tabără de limba română, cultură și civilizație în țara-mamă)
– Autogovernarea Românească din Csanádpalota – 610.000 Ft (Tabără de dansuri românești)
– Școala și grădinița bilingvă din Micherechi – 470.000 Ft (Tabără de limba română)
– Școala și grădinița românească din Chitighaz – 790.000 Ft (Tabără la Bistrița)
– Autogovernarea Românească din Macău – 380.000 Ft (Tabără românească)
– Autogovernarea Românească din Bedeu – 550.000 Ft (Tabără de etnografie „Acasă la noi”)
– Școala generală din Leucușhaz – 372.000 Ft (Tabără pentru copii) A.B.

Tabără de religie pentru copii din Micherechi

(Urmare din pag. a 6-a)

Am fost primiți aici foarte bine și ne-am simțit nemaipomenit, ne-a furat peisajul, ne-a impresionat Drumul Crucii cu cele 13 cruci care amintește despre un moment din perioada patimilor Domnului. Am participat la sfintele slujbe și am avut activități interesante." (Zoltán Roșu și Mercedes Iovan)

*

„Drumul de la Micherechi până la Feredeul a durat doar 2 ore. După ce am ajuns la mănăstire, un părinte ne-a povestit despre locul unde ne aflăm. Am văzut multe feluri de păsări în spatele mănăstirii. Cel mai frumos a fost păunul cu pene colorate. Ne-am continuat drumul spre cazare. Ne-am ocupat camerele, după care ne-am plimbat printr-o pădure, unde ne-au spus că se află Drumul Crucii. La toate cele 13 cruci ne-am oprit și părinții ne-au povestit despre fiecare cruce. Seara am jucat fotbal. A doua zi am mers la tabăra de copii, în comuna Covăsânț, unde am învățat să dansăm dansuri populare. Am fost invitați acasă, la părintele din acel sat, unde am văzut

poze cu excursiile copiilor din biserica aceea. Seara am făcut un foc de tabără. Ziua următoare, după slujbă, ne-am întors acasă plini cu noi experiențe și cu dorul următoarei tabere de religie. (Petru Iova și Levente Sziklai)

*

„Cu frumoase și binecuvântate locuri am avut ocazia să ne întâlnim zilele trecute în tabăra de religie organizată pentru noi, copiii de la Micherechi. La doar mică distanță de casă am găsit aici un peisaj foarte frumos, liniște și aer curat. Am fost primiți aici de călugării de la mănăstire, unde am fost cazați în camere curate. Prima zi am făcut Drumul Crucii și am confecționat icoane, am participat la slujbele de la biserică și am învățat rugăciuni și cântece. Pe lângă responsabilitățile pe care le-am avut în tabără, am avut și puțin timp liber pentru a ne juca și a ne plimba prin preajma mănăstirii. A fost totul minunat și sperăm să avem și anul viitor o asemenea mare bucurie de a participa la tabăra de religie.” (Cristina Cozma și Izabela Cefan)

A.B.

Vizită ministerială în Ungaria

(Urmare din pag. a 3-a)

Vă încurajez să ne sesizați în continuare situațiile problematice cu care vă confrunțați. Numai astfel vom fi în măsură ca, împreună cu autoritățile ungare, să identificăm cele mai bune soluții la problemele pe care le întâmpinați”, a spus șeful diplomației române la Budapesta, citat într-un comunicat al MAE.

Cu acest prilej, Bogdan Aurescu a evidențiat că situația comunității românești din Ungaria a constituit un important subiect de discuție cu autoritățile din Budapesta, partea română pledând pentru asigurarea la un standard adecvat al educației în limba română la toate nivelurile de învățământ, finanțarea adecvată și predictibilă a presei de limba română, a serviciului religios și a activităților de cercetare și culturale, precum și asigurarea participării reale a reprezentanților minorității la viața publică. Totodată, ministrul a solicitat eliminarea fenomenului de etnobiznis, care afectează în mod negativ păstrarea identității etnice a comunității românești din Ungaria.

Tratatul continuă

Înainte de a da cuvântul reprezentanților comunității românești, ministrul Bogdan Aurescu și doamna Alina Orosan, secretarul Comitetului bilateral pentru partea română au prezentat stadiul discuțiilor cu partea ungară în ceea ce privește finalizarea Protocolului celei de-a opta sesiuni a Comitetului de specialitate româno-ungar de colaborare în problemele minorităților naționale, ale cărui negocieri au fost lansate încă din anul 2011. Au arătat că, la insistențele părții române, pe parcursul acestui început de an au avut loc mai multe reuniuni ale Comitetului, atât la nivel de experți, cât și la nivel de co-președinți, care au permis înregistrarea de progrese pe marginea negocierii acestui document. Cu toate eforturile constante depuse în această perioadă și deschiderea de care a dat dovadă partea română, nu s-a ajuns încă la finalizarea actualului Protocol, dar s-a convenit cu ministrul ungar al afacerilor externe și comerțului exterior,

Szijjártó Péter, continuarea negocierilor în cursul zilei de luni, 11 mai, la București. Ministrul Aurescu a declarat că, la propunerile lui, partea maghiară a fost de acord să se reia și discuțiile pentru soluționarea dosarului moștenirii Gojdu.

Dialog sincer și deschis

Ministrul român a venit la Budapesta îngrijorat fiind de situația actuală a românilor din Ungaria „a căror identitate culturală este amenințată, motiv pentru care tergiversarea lucrărilor Comitetului poate avea consecințe grave asupra lor”, a spus într-un interviu Agerpres cu o zi înaintea vizitei. Tocmai din acest motiv, Bogdan Aurescu a dorit să aibă o întâlnire și cu reprezentanții acelor instituții și organizații românești, care pot contribui la întărirea identității culturale dar se confruntă cu dificultăți. La discuțiile sincere și deschise cu ministrul, lipsite în totalitate de superficialități din perioadele anterioare, reprezentanții românilor au cerut: sprijin financiar corespunzător pentru funcționarea Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria, continuarea finanțării pentru lucrările de renovare de la Capela Gojdu, susținerea cauzei școlii generale românești din Micherechi pentru ca aceasta să fie administrată de Consiliul Local Românesc din Micherechi, sprijin financiar pentru Institutul de Cercetări al Românilor din Ungaria, Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria și pentru presa în limba română, săptămânalul „Foaia românească” și redacția românească tv-radio de la Seghedin.

Relații fără emoții

La întâlnirile cu oficialitățile de la Budapesta, ministrul Aurescu a îndemnat la evitarea oricărei „abordări emoționale” în dialogul dintre cele două țări, în favoarea unei relații bilaterale „pragmatică, stabilă și eficientă”.

Trebuie eliminate „abordările de tip unilateral”, crede ministrul român, care a solicitat omologului său maghiar o „abordare consensuală a problemelor”, ca fiind singura modalitate care permite „evitarea oricăror tensiuni artificiale

create prin recurgerea la alte canale decât cele diplomatice, inclusiv mass-media”. Ministrul ungar, Szijjártó Péter, s-a arătat și el la rândul lui îngrijorat de ineficiența din ultimul timp al relațiilor româno-maghiare: „Nu trebuie să ne ascundem după deget, trebuie să recunoaștem că există probleme chiar dificile în relațiile bilaterale. Dacă continuăm să avem dezbateri tipând unul la altul, având tot felul de fraze (...) în fața publicului, nu cred că este o soluție bună. (...) Putem să facem o listă chiar lungă cu tot felul de probleme, tensiuni, conflicte, dar ar fi foarte indicat să negociem aceste lucruri, să ne așezăm la masa tratatelor și (...) să ajungem la un consens pentru toată lista de probleme”, a spus ministrul ungar, citat de Agerpres.

Ungaria este al treilea partener comercial al României, în anul 2014 valoarea schimburilor economice fiind de 7,3 miliarde de euro. La întâlnirea de la Budapesta, cei doi miniștri de externe au mai vorbit despre finalizarea Programului de cooperare transfrontalieră România-Ungaria 2014-2020 (partea română l-a aprobat deja); progresele în ceea ce privește interconectarea și darea în folosință a autostrăzii A1-M43 Nădlac-Arad (RO) – Szeged-Makó-Csanádpalota (H) în cursul lunii iulie 2015; au semnat Acordul între Guvernul României și Guvernul Ungariei privind interconectarea la frontiera de stat româno-ungară a unei infrastructuri transfrontaliere de rețea optică; ministrul ungar a calificat drept „inacceptabil” faptul că nu există o legătură între autostrăzile A1 și M43, din România și Ungaria, dar a precizat că în luna iulie această legătură va fi realizată. Ministrul Szijjártó a mulțumit ministrului român pentru vizita la Budapesta, evaluând-o ca fiind un moment foarte important pentru aprofundarea relațiilor bilaterale. Șeful diplomației ungare și-a exprimat angajamentul pentru rezolvarea oricăror problematice de pe agenda bilaterală în termeni civilizați, pragmatici și corecți și în conformitate cu normele europene.

E. Șimon

Chinezii au invadat Franța

Peste 6.000 de salariați ai conglomeratului de firme Tiens Group din China au primit cadou o vacanță VIP în Franța la celebrarea a 20 de ani de existență a companiei, potrivit cnn.com. A fost cel mai mare grup care a vizitat Franța vreodată. Toți angajații chinezi au vizitat muzeul Luvru și au făcut cumpărături pe banii firmei la Galleriile Lafayette.

După două zile în Paris, grupul mamut s-a recuperat în Sudul Franței, la Nisa. Grupul chinez a invadat realmente Cannes și Monaco: au ocupat 4.760 de camere din 79 de hoteluri și au închiriat 146 de autobuze.

Dacă tot au venit în excursia gigant, chinezii s-au gândit să doboare un record și să intre în Guinness Book: au format cel mai lung text scris cu corpuri umane pe bulevardul Promenade des Anglais și au scris „Tiens' dream is nice in the Côte d'Azur” („Visul Tiens este plăcut pe Coasta de Azur”), text vizibil din înălțimile cerului.

Christian Mantel, șef al agenției de dezvoltare a turismului francez, a declarat pentru AFP că se estimează că grupul va cheltui 15 milioane dolari în timpul vizitei lor și Franța va avea beneficii de până la 20 milioane dolari.

Tiens Group operează în diverse domenii de activitate, cum ar fi:

biotechnology, turism și comerț. Această excursie nu este prima de acest fel organizată de o companie chineză. Anul trecut, un grup de

7.000 de persoane au avut excursia în SUA plătită de compania care aniversa 35 de ani de relații diplomatice chinezo-americane.

Ikaria, locul unde oamenii uită să moară

Gregoris Tsahas, din Ikaria, a fumat un pachet de țigări în fiecare zi, timp de 70 de ani. În fiecare zi merge la cafenea de două ori și face o plimbare de un kilometru. A fost căsătorit timp de 60 de ani, iar acum glumește și spune că și-ar dori altă soție.

Bătrânețea nu pare să fie „boală grea” pentru locuitorii insulei grecești Ikaria. Comunitatea restrânsă

de pe insulă este vestită în întreaga lume nu numai pentru că oamenii depășesc frecvent 90 de ani, ci mai ales pentru că la vârste foarte înaintate aceștia sunt activi și rar ajung să se confrunte cu boli cardiovasculare, Alzheimer, demență sau cancer.

Micuța insulă din nordul Mării Egee a devenit în ultimii ani obiect de studiu pentru echipe de

cercetători din întreaga lume care încearcă să descopere motivele pentru care locuitorii Ikariiei au parte de o viață lungă și, mai ales, de ce sunt atât de feriți de boli grave la anii bătrâneții. Un studiu arată că pe insulă riscul de boli de inimă este redus cu aproape 40%, conform theguardian.com.

Stamatis Moraitis este un bătrân grec, veteran de război, care a ajuns în anul 1943 în SUA, pentru tratament medical. Omul s-a stabilit în SUA, unde a lucrat, s-a căsătorit, a crescut trei copii. Însă, în 1976 a fost diagnosticat cu cancer la plămâni. Nouă doctori au confirmat diagnosticul și i-au mai dat șase luni de viață. A ales să se întoarcă în Ikaria, locul natal, ca să fie îngropat alături de strămoșii lui. Împreună cu soția lui, Elpiniki, s-a mutat aici. Și-a regăsit vechii prieteni, cu care a început să bea vin zi de zi. Cum după o vreme s-a simțit mai bine, a început să lucreze grădina. După șase luni, Moraitis nu a murit. Și-a creat o rutină zilnică, în care muncea, își lua timp liber, dormea, vorbea cu vecinii, se bucura de viață. Acum are 97 de ani și nu mai are cancer de mulți ani. Nu a luat niciodată medicamente și nici nu a făcut vreun tratament.

GLUME

Olteanul în Moldova

Un oltean se duce-n vizită la un prieten din Moldova. Ies ei la o bere și stând la masă văd doi muncitori: unul săpa un șanț cam de 40 cm lățime și 60 cm adâncime; la câțiva metri în spatele lui, celălalt astupa groapa... Olteanul nu se poate abține și-i întreabă pe cei doi care-i treaba. Unul dintre ei răspunde:

– Dom'le, în mod normal, echipa noastră e formată din trei oameni: unul sapă groapa, altul pune cablul, iar cel de-al treilea o astupă, numai că ăla de pune cablu' este în concediu...

*

Soțul suspectat

Maria și Ioana stau de vorbă:

– Cred că soțul meu mă înșală, zice Maria.
– De ce crezi asta?
– Nu mă mai bate de trei săptămâni!

*

Revelion în doi

– Iubitule, ce ai vrea să facem în noaptea dintre ani?
– Păi... draga mea... hai să facem ceva ce n-am mai făcut niciodată!

– Ce?
– Eu beau liniștit, iar tu taci!

*

Un soț neprietenos

Un tip își găsește nevasta în pat cu cel mai bun prieten al său. Scoate pușca din dulap și-l omoară pe loc.

Nevastă-sa:

– Cu o așa atitudine, ai să rămâi fără prieteni.

Pantalonii de la costum

Soțul vine acasă și-și găsește soția blondă tristă:

– Mă simt îngrozitor, spunea ea. Am vrut să-ți calc noul costum și am făcut o gaură uriașă în pantaloni.

– Nu-i nimic, draga mea. Costumul are două perechi de pantaloni.

– Știu, pentru că ăsta a fost norocul meu: am folosit a doua pereche ca să-i cârlesc pe cei arși.

*

Prietena grasă

Sfaturi pentru cuplu de la Radio Erevan:

– Prietena mea a luat în greutate. Ce să fac?

– Fă-o să meargă cât mai mult. Dacă va face câte 5 km pe zi, într-o săptămână va fi la 35 km depărtare de tine.

TV

Expresul de Buftea

Vineri, 15 mai, ora 20.30, Prima TV
Film de montaj, pentru aniversarea a 50 de ani de comedie românească, utilizând fragmente din filme românești din perioada 1927-1977. Secvențele de legătură - conversațiile unor călători cinefili în drum spre studiourile cinematografice din Buftea reprezintă aproximativ 40% din lungimea totală a filmului.

Te cunosc de undeva!

Sâmbătă, 16 mai, ora 20.30, Antena 1
În premieră, în acest sezon, două grupuri vor face parte din rândul concurenților: Bambi și Alb Negru. Componenții acestora, Raluca și Denisa Tănase, respectiv Andrei Ștefănescu și Kamara vor susține toate momentele lor artistice în duet, dar vor primi, la finalul transformărilor lor, câte o singură notă, din partea fiecărui jurat. Alături de Ozana Barabancea și Andrei Aradits vor lua loc la masa juriului, și în acest sezon, Andreea Bălan, cea care punctează coregrafia, și Aurelian Temisan, juratul care notează întregul show susținut de fiecare concurent.

Alo, aterizează străbunica!

Duminică, 17 mai, ora 14.00,
TVR Internațional

Romeo și Julieta trec printr-o criză conjugală destul de gravă. Soțul, Romeo, de profesie economist, s-a îndrăgostit de Miki. În acțiunea de divorț intentată soției, o are ca aliat pe mama sa. Însă, de partea cealaltă, coaliția este mult mai puternică: soția sa, cei trei copii ai lor și, nu în ultimul rând străbunica. Aceasta din urmă vine în Capitală pentru a-și aduce nepotul pe calea cea bună.

O VOCE ROMÂNEASCĂ

Viața și tradițiile românilor din Ungaria

18 MAI, LUNI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: De dor și drag - emisiune de muzică populară realizată de Zoe Fuicu (Radio Timișoara) 17.55: Încheiere

19 MAI, MARȚI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.15: Femei celebre - serial al lect. Marieta Gavra 17.25 Reportaje, interviuri 17.55: Încheiere

20 MAI, MIERCURI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Evenimente culturale din vestul României / relatează Agneta Nica 17.20: Clubul suporterilor 17.55: Încheiere

21 MAI, JOI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.20: Revista presei 17.30: Serial: Creștinismul de-a lungul secolelor 17.55: Încheiere

22 MAI, VINERI (Tiberiu Boca)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.55: Încheiere

23 MAI, SÂMBĂTĂ (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 16.15: Evenimente calendaristice 16.30: De dor și drag - emisiune de muzică populară realizată de Daniela Băcilă 17.20: Reportaje, interviuri 17.55: Încheiere

24 MAI, DUMINICĂ (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: „În lumea credinței” - emisiune religioasă 17.00: Sinteza știrilor săptămânii 17.10: Retrospectiva săptămânii (spicuri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 17.55: Încheiere

Ecranul nostru

miercuri, 20 mai, Duna Tv, ora 6.30
Reluare: 20 mai, Duna World, ora 12.30

Ecranul Nostru din săptămâna viitoare vă va prezenta un reportaj despre lucrările de renovare de la biserica ortodoxă română din Jaca. În a doua parte a emisiunii vom prezenta o relatare de la cea mai nouă ediție a concursului de povești românești din Bichișciaba. Realizator: Tiberiu Boca

Contactul redacției românești:
6721 Seghedin, Blv. Kossuth L.
nr. 29, Tel.: 06-62/549-201

Răspunsul corect la întrebarea de la „Poza săptămânii” din pagina a 2-a este: oul de cuc este al doilea domn din stânga (Ioan Radics), care poartă tricou cu dungi verticale, nu orizontale, ca și ceilalți :-))

Abonați-vă la E-Foaia la prețul de anul trecut!

„E-Foaia” este varianta electronică a „Foi” tipărite. Cititorii „E-Foi” vor avea avantajul că vor putea citi paginile revistei în color și cu o zi mai devreme decât ceilalți abonați. „E-Foaia” cuprinde și acele articole și fotografii, care în ediția online nu apar.

„E-Foaia” este realizată în format PDF și poate fi citită cu programul gratuit Adobe Reader, cu ajutorul căruia puteți să căutați expresii sau conținuturi, dar puteți și printa toată revista.

Abonamente la „E-Foaia”:

3 luni - 1200 ft

6 luni - 2000 ft

12 luni - 3500 ft

MICA PUBLICITATE

Casă de vânzare în Jula

Casă de vânzare la doar câteva sute de metri de stațiunea termală Jula, într-un mediu plăcut, și curte, în localitatea Jula. Imobilul are living, bucătărie, sufragerie și trei camere, baie, WC și încălzire centrală cu gaz sau cu lemne. În curte sunt clădiri anexe: garaj, un spațiu pentru lemne. Imobilul are 156 mp și este urgent de vânzare, preț informativ 60.000 euro sau 18 milioane de forinți negociabil. Imobilul se află în orașul Jula, pe strada Silva la nr 5. Mai multe informații la telefon 0036-70/6308407, adresa e-mail: tiberiu.boca@gmail.com.

ADRESE UTILE

REPREZENTANȚE

Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria (UCRU)

5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8
Tel./fax: (+36-66) 463-079
Președinte: Marius Maghiaru
E-mail: uniuneaculturala@gmail.com
Website: www.romanul.hu

Autoguvernarea pe Țară a Românilor din Ungaria (AȚRU)

5700 Jula, str. Eminescu nr. 1
Tel., fax: (+36-66) 463-951
Președinte: Tiberiu Juhász
E-mail: atru@globonet.hu

MISIUNI DIPLOMATICE

Ambasada României

1146 Budapesta, str. Thököly nr. 72
Tel.: (+36-1) 384-8394
Telefon mobil de permanență: (+36 30) 535 69 12
Vă rugăm să folosiți acest număr de telefon pentru a comunica situații deosebite (ex: accidente, decese, răni, dispariții de persoane), care reclamă urgență - la acest număr de telefon nu se fac programări și nu se furnizează informații consulare.
Ambasador: Victor Micula
Website: http://budapesta.mae.ro
E-mail: budapesta@mae.ro

Consulatul General al României

6720 Seghedin, str. Kelemen nr. 5
Tel./fax: (+36-62) 424-431, (+36-62) 424-429
Telefon mobil de permanență: (+36 30) 6777 980
Consul general: Ioan Fodoreanu
Website: http://szeged.mae.ro
E-mail: szeged@mae.ro

Consulatul General al României

5700 Jula, str. Munkácsy nr. 12
Tel.: (+36-66) 465-130
Fax: (+36-66) 465-142
Telefon mobil de permanență: (+36-30) 635-7181
Consul general: Florin Trandafir Vasiloni
Website: http://gyula.mae.ro/
E-mail: gyula@mae.ro

INSTITUȚII CULTURALE

Institutul de Cercetări al Românilor din Ungaria

5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8
Tel., fax: (+36-66) 463-079
Director: dr. Maria Berényi
E-mail: romanintezet@gmail.com
Web: www.romanintezet.hu

Institutul Cultural al României de la Budapesta

1146 Budapesta, str. Izsó nr. 5
Tel.: (+36-1) 383-2693, fax: (+36-1) 383-5345
Director: Gabriela Matei
E-mail: romankulturalis.intezet@upcmail.hu
Web: www.icr.ro/budapesta

Institutul Cultural al României Budapesta - filiala Seghedin

6720 Seghedin, piața Dugonics nr. 2.
E-mail: rki.szeged@invitel.hu

Din nou a pornit ceasul fermecat.. Concurs de povestire la Bichișciaba, ediția a XXII-a

(Urmare din pag. a 7-a)

La fiecare categorie a existat un singur premiu întâi, doi și trei, plus un premiu special. Fiecare copil, când a terminat de prezentat povestea, a primit o medalie, iar la anunțarea rezultatelor a primit diploma de participare.

Clasele I-II – Școli unde româna se învață ca obiect de studiu:

Locul I: Suzana Góg (Medgyesegyháza)
Locul II: Jázmin Rózsi (Leucușhaz)
Locul III: Renata Kása (Leucușhaz)

Clasele III-IV – Școli unde româna se învață ca obiect de studiu:

Locul I: Alexandra Gúth (Leucușhaz)
Locul II: Ana Hajzer (Furta)
Locul III: Andreea Fukalek (Medgyesegyháza)

Clasele V-VI – Școli unde româna se învață ca obiect de studiu:

Locul I: Carol Rézműves (Pocei)

Locul II: Marc Kovács (Leucușhaz)

Locul III: Adam Kovács (Leucușhaz)

Premiu special: Sofia G. Róza (Apateu) și Reca Papp (Apateu)

Clasele VII-VIII – Școli unde româna se învață ca obiect de studiu:

Locul I: Dorina Barna (Leucușhaz) – Singura concurentă la această categorie.

Clasele I-II – Școli bilingve:

Locul I: Kata Șereș (Jula)
Locul II: Vladimir Putin (Bătania)

Locul III: Estera Iurașoc (Micherechi)

Premiu special: Alisa Dimoiu (Bătania), Zinaida Pekárik (Jula) și Mara Stăvaru (Jula)

Clasele III-IV – Școli bilingve:

Locul I: Itai Lior Cozac (Bătania)

Locul II: Estera Réthelyi (Micherechi)

Locul III: Petra Kerepesi (Chitighaz)

Premiu special: Hana Havas (Jula), Mario Mohácsi (Săcal), Roland Daniel Ristin (Bătania)

Clasele V-VI – Școli bilingve:

Locul I: Natașa Dimoiu (Bătania)

Locul II: Ana Szántó (Jula)

Locul III: Ruben Martin (Micherechi)

Premiu special: Virág Sztrein (Chitighaz), Petru Győri (Săcal), Petra Sălăjan (Jula), Bianca Croitor (Micherechi), Elemér Samu (Bătania)

Clasele VII-VIII – Școli bilingve:

Locul I: Lavinia Bogdan (Micherechi)

Locul II: Sorana Hajnal Putin (Bătania)

Locul III: Lilian Daniel (Chitighaz)

Premiu special: Reca Hanyecz (Jula), Antonia Jivan (Bătania), Kevin Miron (Micherechi)

Cintia Jakab (cl. III-IV)
Mario Kacsó (cl. V-VI)
Cornel Andrăsi (cl. VII-VIII).

A.C.

Concursul de povestire a cuprins și un concurs de desen, care a constat în creionarea unei povești pe o coală de hârtie, conform imaginației și talentului micului creator. Iată câștigătorii:

Desen:

Fanni Balogh (cl. I-II)

FOAIA
românească
15 mai 2015
www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director: Eva Șimon. Colectiv redacțional: Anca Liana Butar, Ana Cioca Czesznak. Editura și redacția: 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8., CP 95. Telefon: (66) 463-152, 361-789, E-mail: foaia@foaia.hu, Editor responsabil: Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Schneider Nyomda Kft, 5700 Jula, str. Károly R. nr. 7. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente la Foaia românească în județele Bács-Kiskun, Bichiș și Ciongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele pe anul 2012: 3 luni 1200 forinți; 6 luni 2400 forinți; 1 an 4800 forinți. Publicația apare cu sprijin de la Fondul de Subvenții al Ministerului Resurselor Umane (Budapesta, Ungaria) și de la Ministerul Afacerilor Externe - Departamentul Politici pentru Relația cu Românii de Pretutindeni (București, România).